

	Af den til Ministeriets Disposition værende Sum.	Ifølge særlig Bevilling til bestemte Personer eller Øjemed.	Ialt.
	Kr.	Kr.	Kr.
Overført...	6800	4600	11400
Honorarer:			
Dr. phil. O. Siesbye	2700	300	3000
Professor, Dr. phil. Vald. Schmidt.....	1300	1200	2500
Adjunkt, Dr. phil. Jungersen	600	»	600
Dr. phil. A. Lehmann	1200	1400	2600
Dr. phil. R. S. Bergh	2000	»	2000
Dr. phil. A. B. Drachmann	200	2800	3000
Dr. med. H. A. Nielsen	1000	»	1000
Dr. phil. A. M. Hansen	2000	»	2000
Dr. phil. V. Vedel.....	2000	»	2000
Dr. phil. C. U. E. Petersen.....	1000	»	1000
Dr. phil. L. J. Kolderup Rosenvinge.....	1000	»	1000
Til Assistance for Professoren i Mineralogi og Geologi	»	1200	1200
Til Driftsomkostninger ved Undervisningen i Histologi og Embryologi	400	500	900
Dr. phil. A. Hammerich.....	»	1000	1000
Dr. phil. A. Olrik	1000	»	1000
Dr. phil. J. E. Østrup	2000	»	2000
Til Disposition	600	»	600
	25800	13000	38800

2. Akademisk Disciplin.

I de sidste Aar har Konsistorium ifølge Anmodning erholdt fra Københavns Politi Udskrift af Sager, som ved Københavns Kriminal- og Politiret have været anlagte mod Studenter. I Almindelighed have disse Sager angaaet Forseelser mod den offentlige Orden paa Gaden, og der er, for saa vidt de vedkommende Studenter oppebar Kommunitetsstipendiet eller Legater eller havde Bolig paa Kollegierne, blevet tildelt disse Studenter en Irettesættelse. I det foreliggende Aar har der dog ikke været Anledning til at tildele nogen saadan.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

1. Tilladelse for Dr. phil. F. L. Østrup til at holde Forelæsninger som Privatdocent under Pastorseminariet over Pædagogik, særlig Skolekundskab.

Under 6te November 1897 udbad Kirke- og Undervisningsministeriet sig Konsistoriums Yttringer over et Andragende fra Dr. phil. F. L. Østrup

om Tilladelse til at holde Forelæsninger som Privatdocent under Pastoralseminariet over Pædagogik, særlig Skolekundskab.

Dr. Østrup bemærkede i sit Andragende, at han, hvis Tilladelsen gaves ham, gjerne vilde forsøge gennem Forelæsninger at yde de theologiske Kandidater nogen Vejledning for deres senere Gjerning som Skolens Tilsynshavende. Han havde selv ikke blot theoretisk givet sig af med Pædagogik, men havde ogsaa været Lærer ved Skoler i Kjøbenhavn i 5 Aar og undervist lige saa mange Timer som en Adjunkt, havde derpaa i 3½ Aar varetaget en Sognepræsts Gjerning paa Landet, hvor Pastoratet omfattede 5 Skoler, og havde fremdeles fra 1892 til indeværende Aar, begge inklusive, virket ved Afholdelsen af Skolelærereksamen dels som Examinator, dels som Censor ved Proven i Pædagogik og praktisk Færdighed.

Konsistorium indsendte under 16de December s. A. en Erklæring fra det theologiske Fakultet, hvori Fakultetet udtalte, at det, da Pastoralseminariets Direktion havde anbefalet Andragendet, ikke havde noget derimod at erindre, kun maatte det finde det rigtigst, at de paagjældende Forelæsninger i Forelæsningsfortegnelsen indførtes paa samme Maade under Pastoralseminariets Forelæsninger og Øvelser som Privatdocenternes under Fakultetet. Konsistorium sluttede sig til Fakultetets Udtalelser.

Ved Skrivelse af 11te Januar 1898 meddelte Ministeriet Direktionen for Pastoralseminariet, at det ikke fandt noget at erindre mod det ansøgte, dog at det maatte finde det rigtigst, at Forelæsningerne indførtes i Lektionskatalogen paa fornævnte Maade.

2. Besættelsen af det ved Professor, Dr. phil. A. F. van Mehrens Afgang ledigblevne Professorat med Professor, Dr. theol. & phil. F. P. W. Buhl som Professor i semitisk-østerlandsk Filologi samt Tildeling af Honorar til Dr. phil. J. E. Østrup for at holde Forelæsninger over semitiske Sprog og Litteratur.

I Skrivelse af 25de November 1897 udbad Kirke- og Undervisningsministeriet sig Konsistoriums Yttringer i Anledning af en af Professor, Dr. phil. A. F. van Mehren indgiven Ansøgning om Entledigelse.

Konsistorium indsendte under 21de December s. A. en Erklæring fra det filosofiske Fakultet, hvori dette beklagede, at Professor van Mehren af Helbredshensyn foranledigedes til at afslutte sin Universitetsvirksomhed og samtidig udtalte Ønsket om at maatte faa Lejlighed til at ytre sig om den Form, der vilde blive at bringe i Anvendelse ved Besættelsen af det herved ledigblivende Professorat.

Under 30te December s. A. anmodede Ministeriet Konsistorium om at indsende en Udtalelse fra det filosofiske Fakultet om, hvilken Fremgangsmaade der formentes at burde følges ved Besættelsen af det ledigblivende Professorat.

Konsistorium indsendte under 12te Januar 1898 en Erklæring af 10de s. M. fra det filosofiske Fakultet, hvori dette udtalte, at det, idet det anbefalede, at Professorpladsen opsloges ledig, uden Konkurrence, udbad sig

Løjlighed til at yttre sig om de eventuelle Ansøgninger. Konsistorium bemærkede, at det var enigt med Fakultetet i, at Professorpladsen opsloges vakant og at Ansøgningerne sendtes Fakultetet til Erklæring, og indstillede, at den opsloges vakant med kortest muligt Varsel, da det af Hensyn til Forelæsninger og Examinering vilde have Betydning, at en Afgjørelse snarest maatte kunne foreligge.

I Skrivelse af 21de s. M. meddelte Ministeriet Konsistorium, at Professor, Dr. phil. van Mehren under 19de s. M. var blevet entlediget i Naade og med Pension fra 28de Februar s. A. at regne.

Ved Skrivelse af 11te Februar s. A. tilstillede Ministeriet Konsistorium de indkomne tre Ansøgninger, nemlig fra Professor ved Universitetet i Leipzig, Dr. theol. & phil. F. P. W. Buhl, Dr. phil. J. E. Østrup og Dr. phil. R. O. Besthorn.

Konsistorium indsendte under 28de Februar s. A. en Erklæring af 21de s. M. fra *det filosofiske Fakultet*, hvori dette udtalte, at det — i Betragtning af Professor Buhls anerkjendte store Dygtighed og i den Overbevisning, at han blandt de tre Ansøgere var den, der paa den mest fyldestgørende Maade vilde kunne repræsentere Faget ved Universitetet — med 14 Stemmer mod 1 — indstillede Professor Buhl til det nævnte Professorat. Fakultetet udtalte derhos, at medens det store Flertal ikke mente under de givne Forhold at kunne indstille Dr. Østrup til selve Professoratet, ansaa det ham dog for en saa begavet og lovende ung Videnskabsmand, at det paa det varmeste maatte ønske og anbefale, at der om muligt skaffedes ham en foreløbig aarlig Understøttelse, hvorved han kunde sættes i Stand til at fortsætte sine videnskabelige Studier og sin Forelæsningsvirksomhed ved Universitetet. Angaaende den tredie af Ansøgerne, Dr. Besthorn, udtalte Fakultetet, at det med al Anerkjendelse af hans Flid og Kundskaber dog mente, at han maatte staa tilbage for sine to Medansøgere. Endelig bemærkede Fakultetet, at Professor, Dr. phil. Mehren, som iøvrigt var blandt de 14, der havde stemt for Flertalsindstillingen, som Fagets særlige Repræsentant havde ønsket at medgive denne en motiveret Udtalelse.

Professor *van Mehrens* Udtalelse var saalydende: »Professoratet i semitisk-østerlandsk Filologi har to væsentlige Sider at repræsentere: Hebraisk med Bibelexegese og det arabiske Sprog og Litteratur, for saa vidt dette Fag danner et Led i den almindelige Kulturudvikling; denne sidste Side af Faget har dog uden Tvivl været anset som den overvejende ved Fastsættelsen af det normerede Professorat. At det Hebraiske imidlertid har faaet størst Betydning, ligger i de ejendommelige Forhold ved vort Universitet. I Almindelighed indskrænker Studiet af østerlandsk Filologi sig kun til en sproglig Sammenligning mellem det rige og endnu levende Sprogs Former med det uddøde Hebraiskes. Fandtes der enkelte særlig begavede Studerende, der erklærede at ville vælge arabisk Sprog og Litteratur til Hovedfag, havde jeg ikke sjældent først maattet gjøre dem opmærksomme paa de materielle Vanskeligheder, de meget let kunde blive udsatte for, ved at vælge et Studium, der ikke har nogen praktisk Anvendelse, og da raadet dem til enten at tage theologisk eller filologisk Embedsexamen. Mit væsentligste Formaal havde da i min Embedstid været

at uddanne i det højeste et Par Kandidater som mulige Efterfølgere til at repræsentere Faget og bevare saa vidt muligt den foreliggende Tradition. Paa denne Maade have vi da nu to i Professor, Dr. Buhl og Dr. Østrup, hvis relative Mangler igjen opvejes ved Fortrin, der bringe mig til at anse begge omtrent lige kvalificerede. I Professor Buhl have vi en ældre og øvet Universitetslærer, der med al Anerkjendelse har opfyldt sit Kald i det theologiske Fakultet her og i Leipzig. Dr. Østrup er en yngre, ved udmærket naturlig Begavelse meget lovende Videnskabsmand, der, om end ikke i Besiddelse af den Modenhed, som findes hos den ældre Professor Buhl, dog ved sine forskellige ogsaa i Udlandet vel anerkjendte Afhandlinger, lader med Føje vente, at han, naar ydre Forhold ikke lægge ham altfor store Hindringer i Vejen, vil opfylde de Forhaabninger, der slutte sig til hans hidtidige Virksomhed. Skjønt han just ikke har gjort det heldigste Valg i Studiet af det *vulgære* Sprog, har han dog i sine mindre Afhandlinger herom lagt videnskabelig Evne og Dygtighed for Dagen. Ved Professor Buhls eventuelle Ansættelse vil Faget lidt efter lidt gaa over til et Tillægsfag til Professoratet i gl. Testamentes Exegese i det theologiske Fakultet og faa en mere theologisk Karakter; Dr. Østrup vil meget vel, som jeg troer, han *allerede* har godtgjort, kunne fortsætte Elementær-Undervisningen i Hebraisk i Forbindelse med en Orientering af de forskellige kritiske Synspunkter og hermed forbinde som *Hovedfag* Studiet i den almindelige Videnskabs Aand af den arabiske Litteratur. Da det i Almindelighed har været Universitetets Formaal at bevare en i sit Fag lovende Videnskabsmand til en mulig Lærervirksomhed, vilde den heldigste Løsning efter min Anskuelse være at ansætte Professor Buhl som Professor i det ledige Fag, hvorved det Hebraiske vil faa Overvægten, og samtidig sikre Dr. Østrup en foreløbig aarlig Understøttelse til Fortsættelse af hans Studier og Forelæsninger i Arabisk, en Stilling, der da muligen under gunstigere Forhold kunde gaa over til en fast, lønnet Lektorplads. Bliver det derimod ikke muligt for Dr. Østrup at opnaa Udsigt til en saadan, som mig synes, ret beskeden Stilling, maa jeg, med al Anerkjendelse af Professor Buhls vistnok for Øjeblikket mere praktiske og nyttebringende eventuelle Virksomhed ved vort Universitet, dog foretrække Dr. Østrup, der ved pludselig at berøves enhver Opmuntring til Fortsættelse af sine ogsaa i Udlandet vel anerkjendte Studier rimeligvis vil nødes til at opgive disse, og dermed vil hans Virksomhed gaa tabt for vort Universitet, der for Resten maa siges hidtil at have givet ham rigelig Opmuntring og Understøttelse.

Konsistorium anbefalede, i Tilslutning til Fakultetets næsten enstemmige Erklæring, at det ledige Professorat besattes med Professor Buhl.

Ved Skrivelse af 2den April 1898 meddelte Ministeriet *Konsistorium*, at Professor ved Universitetet i Leipzig, Dr. theol. & phil. *Frants Peter William Buhl* under 28de Marts s. A. allernaadigst var blevet udnævnt til Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Kjøbenhavns Universitet fra 1ste September s. A. at regne, med 8 $\frac{1}{12}$ Aars Lønningsanciennet og en ekstraordinær Huslejegodtgjørelse af 1200 Kr. aarlig, samt at Ministeriet havde anmodet Dr. phil. J. E. Østrup om indtil 1ste September s. A. at overtage Professorgjerningen og afholde Examen, mod derfor at oppe-

bære et Honorar, om hvilket Ministeriet forbeholdt sig at tage nærmere Bestemmelse.

Endelig meddelte Ministeriet ved Skrivelse af 2den April s. A. Konsistorium, at det under 30te Marts s. A. allernaadigst var blevet bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a. til videnskabelige FormaaIs Fremme disponible Beløb tilstodes Dr. phil. *Johannes Elith Østrup* et Honorar af 2000 Kr. aarlig med Forpligtelse til at holde Forelæsninger ved Universitetet over semitiske Sprog og Litteratur, og til i Forening med Professoren i semitiske Sprog at afholde Examen for Theologer i Hebraisk, i hvilken Henseende Ministeriet forbeholdt sig at træffe en nærmere Ordning.

Da Dr. Østrup kort efter blev syg, meddelte Ministeriet under 14de April s. A. Konsistorium, at det havde overdraget Dr. phil. R. O. Besthorn under Dr. Østrups Sygdom at varetage de Professoren i semitisk-østerlandsk Filologi paahvilende Forretninger. Ved den derefter i Juni s. A. afholdte Examen i Hebraisk examinerede Dr. Østrup og Dr. Besthorn skiftevis.

3. Docent, Dr. phil. Finnur Jónssons Udnævnelse til Professor extraordinarius i nordisk Filologi.

Fra det filosofiske Fakultet modtog Konsistorium under 26de November 1896 en Skrivelse, hvori Fakultetet indstillede, at midlertidig Docent i nordisk Filologi, Dr. phil. Finnur Jónsson maatte blive udnævnt til extraordinær Professor i nordisk Filologi. Fakultetet udtalte, at Universitetet i Dr. Jónsson, der er født i 1858 og som snart i 10 Aar havde virket som midlertidig Docent i nordisk Filologi med overordentlig Flid og Dygtighed, ejede en Videnskabsmand, som ved en stor Række litterære Arbejder havde vundet et højt anset Navn mellem alle Fagfæller. Som midlertidig Docent havde Dr. Jónsson imidlertid maattet indskrænke sig til at holde Forelæsninger for de Studerende, men Fakultetet vilde sætte megen Pris paa, om han ved at knyttes som fast Lærer til Universitetet kunde sættes i Stand til at ofre sig helt for Universitetsvirksomhed, og Universitetet derved erholde Ret til at benytte ham til det under hans Fag hørende Universitetsarbejde, der ikke kunde indbringes under hans Virksomhed som midlertidig Docent. Fakultetet skulde derhos gjøre opmærksom paa, at den nordiske Filologi fra 1848 til 1863 havde været repræsenteret ved to fast ansatte Docenter (Professorerne N. M. Petersen og Gislason) og fra 1863 til 1886 endog i den længste Tid ved tre (Gislason, Lyngby og Sv. Grundtvig), men at det siden 1886 havde maattet nøjes med én fast ansat Lærer, hvortil kom, at det midlertidige Docentur i dansk Filologi nu vilde bortfalde paa Grund af Docent Saabys uheldelige Sygdom.

Konsistorium bemærkede ved Indsendelsen til Ministeriet i Skrivelse af 12te December s. A. følgende: Efter at Dr. Jónsson i omtrent 10 Aar havde virket ved Universitetet og i dette Tidsrum lagt saavel fremragende Evner som ihærdig Arbejdslyst for Dagen og skaffet sig en velgrundet Anseelse som Videnskabsmand, vilde det i sig selv være ønskeligt at kunne yde ham den Anerkjendelse herfor, som laa i Opnaaelsen af en fast Stilling

ved Universitetet og de dermed forbundne bedre økonomiske Vilkaar. Men denne Betragtning var dog ikke den eneste eller den afgjørende for Konsistorium til paa det varmeste at anbefale Indstillingen fra det filosofiske Fakultet. For Konsistorium var Hovedsynspunktet, at Universitetets og Videnskabens Krav indtrængende opfordrede til at udvirke bemeldte Ansættelse af Dr. Jónsson. For et nordisk Universitet som vort, der paa den nordiske Filologis Omraade var og havde været stolt af sin Virksomhed, men nu kun besad én normeret Docent i dette Fag, var det, naar der virkelig fandtes en prøvet og fuldt udviklet videnskabelig Kraft, af største Betydning at sikre sig dennes fulde Udnytte til Gavn for Videnskaben og den videnskabelige Undervisning, men dette var kun muligt ved at knytte Vedkommende til Universitetet som fast Lærer og derved sætte ham i Stand til at ofre sig helt for Universitetsvirksomhed og give Universitetet Ret til at benytte ham til det under hans Fag hørende Universitetsarbejde, der ikke kunde indbringes under hans Virksomhed som midlertidig Docent. Dr. Jónsson havde nu opnaaet en saadan Alder og Udvikling, at han opfyldte alle Betingelser for et rigt videnskabeligt Arbejde, og at optage ham blandt vort Universitets faste Lærere var et Ønske, der netop i denne Tid, hvor Universitetet og særlig det filosofiske Fakultet havde lidt saa store Tab ved fremragende Videnskabsmænds Bortgang, maatte være særligt levende.

Ved kgl. Resolution af 28de Juni s. A. blev det bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a. disponible Beløb tilstodes Docent Jónsson et Beløb af 600 Kr. aarlig til Forøgelse af det ham hidtil tillagte Honorar af 3000 Kr. for at holde Forelæsninger over nordisk Filologi.

Paa Finanslovforslaget for 1898—99 blev der derefter paa Universitetets Udgiftspost 7. a. stillet Forslag om at tillægge Docent Jónsson som Professor extraordinarius oprykkende Professorlønning med Pensionsret, jfr. Rigsdagstidende 1897—98 Tillæg A. Sp. 157—58 og 993—94 og Tillæg B. Sp. 461—62. Forslaget blev vedtaget af Rigsdagen og optaget paa Finansloven for 1898—99.

Ved kgl. Resolution af 29de Marts 1898 blev midlertidig Docent, Dr. phil. *Finnur Jónsson* udnævnt til Professor extraordinarius i nordisk Filologi.

— Ved Skrivelse af 6te Juni 1898 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved kgl. Resolution af 31te Maj s. A. var bifaldet, »at det filosofiske Fakultet bemyndiges til at optage Professor extraordinarius, Dr. phil. *Finnur Jónsson* som Medlem af Fakultetet«. Konsistorium havde i Skrivelse af 14de Maj s. A. anbefalet Fakultetets Andragende, hvori dette udtalte, at det vilde sætte Pris paa at kunne tælle Professor Jónsson, i hvem det saa en Videnskabsmand af betydelig Dygtighed, blandt sine Medlemmer, og at det allerede af Hensyn til Examinering, Prisaafhandlinger, Disputatser o. desl. vilde være af Betydning for Fakultetet, om han var stemmeberettiget Medlem af dette.

4. Professor extraordinarius, Dr. phil. Cl. Wilkens' Indtræden som Medlem af det filosofiske Fakultet.

Ved kgl. Resolution af 22de November 1897 blev det tilladt, at der meddeltes det filosofiske Fakultet Bemyndigelse til at optage Professor

extraordinarius i Filosofi og Sociologi, Dr. phil. *Cl. Wilkens* som Medlem af Fakultetet.

I sin Indstilling af 11te s. M. til Ministeriet udtalte Konsistorium, at der ved Ministeriets Skrivelse af 12te December 1890 var blevet meddelt Fakultetet Bemyndigelse til at tilkalde Dr. Wilkens til Deltagelse i Censuren ved Magisterkonferenser og Bedømmelse af Prisafhandlinger og Doktor-disputatser i saadanne Tilfælde, hvor Fakultetet maatte finde det ønskeligt og nødvendigt, jfr. Univ. Aarb. f. 1890—91 S. 540. Fakultetet havde i sit Andragende af 15de Oktober 1897 bemærket, at det vilde for saa vidt være det naturligste og heldigste baade for Professor Wilkens og Fakultetet, at han ved at deltage i dets Møder og Forhandlinger sættes i Stand til med saa indgaaende et Kjendskab som muligt til de hver Gang forhaanden værende Forhold at røgte dette Hverv.

5. Oprettelsen af en normeret Professorplads i Geografi og Professor extraordinarius, Dr. phil. *Løfflers* Udnævnelse til Professor ordinarius.

I Finanslovforslaget for 1895—96, jfr. Rigsdagstidende f. 1894—95 Tillæg A. Sp. 899—902, blev der stillet Forslag om at forøge de normerede Professorater med et Professorat i Geografi.*) Dette Forslag blev imidlertid forkastet ved Finanslovforslagets Behandling i Folkethinget, jfr. Rigsdagstidende 1894—95 Tillæg B. Sp. 347, 513 og 757. Paa Finanslovforslaget for 1897—98 blev det gjenoptaget af Kirke- og Undervisningsministeriet med Bemærkning, at Ministeriet fremdeles i Betragtning af den stabile Karakter, Professoratet i Geografi faktisk havde erholdt efter Indførelsen ved Universitetet af Skoleembedsexamen i Naturhistorie og Geografi, maatte anse det for i høj Grad naturligt, at dette Fag ogsaa anerkjendtes som et normeret Lærefag ved Universitetet derved, at Lærerpladsen betegnedes som ordinær. Under Henvisning til det i Anmærkningerne til Finanslovforslaget for 1895—96 l. c. anførte anbefalede det indtrængende det gjenoptagne Forslag til Vedtagelse, jfr. Rigsdagstidende 1896—97 Tillæg A. Sp. 971—72.

Efter Forslag fra Folkethingets Finansudvalg blev Anmærkningen til Universitetets Udgiftspost l. a. om Oprettelse af et Professorat i Geografi udstemt ved Finanslovforslagets 2den Behandling, jfr. Rigsdagstidende s. A. Tillæg B. Sp. 453—54 og 689—90 samt Folkethingstidende s. A. Sp. 3220—21 og 3260—61.

Forslaget blev gjenoptaget paa Finanslovforslaget for 1898—99, jfr. Rigsdagstidende 1897—98 Tillæg A. Sp. 979—80 og 993—94 samt Tillæg B. Sp. 461—62, vedtaget ved Finanslovforslagets 2den Behandling i Folkethinget, jfr. Folkethingstidende s. A. Sp. 2483, og optaget paa Finansloven for 1898—99.

Ved kgl. Resolution af 29de Marts 1898 blev Professor extraordinarius i Geografi, Dr. phil. *Ernst Conrad Abildgaard Løffler* udnævnt til Professor ordinarius i Geografi.

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1892—93 S. 19—20 og f. 1894—95 S. 677—78.